

گذر

افزایش یک در صدی مالیات بر ارزش افزوده در سال جاری

■ معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی از افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده در سال جاری خبر داد. محمد قاسم پناهی، از افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده در سال جاری خبر داد و به مهر گفت: بر اساس ماده ۱۷ قانون برنامه پنجم دولت مکلف است که سالیانه یک در صد نرخ مالیات بر ارزش افزوده را افزایش دهد. معاون مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه نرخ مالیات بر ارزش افزوده بر این اساس از سه به چهار درصد افزایش خواهد یافت، تصریح کرد: نرخ چهار درصدی مالیات بر ارزش افزوده به دو بخش تقسیم می‌شود، وی ۲/۲ درصد را مربوط به سهم مالیات و ۱/۸ درصد را متعلق به عوارض دانست و افزود: فراخوان آموزش برای اجرای مالیات سال جاری خبر داد و عنوان کرد: در مورد مودیانی که تاکنون ثبت‌نام نکرده‌اند از جمله پلافروشان مسیر قانونی طی خواهد شد.

افزایش ۱۵ تا ۲۰ درصدی نرخ تمامی کالاها در سال جدید

■ آفتاب: براساس پیش‌بینی‌ها قیمت تمامی کالاها در سال جاری بین ۱۵ تا ۲۰ درصد افزایش می‌یابد. رئیس شورای اصناف کشور با بیان این مطلب گفت: افزایش قیمت کالاها در سال جاری یک امر طبیعی است و نباید گران شدن نرخ کالاها را به حساب اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها نوشت. قاسم نوده‌فرآمانی افزود: البته باید هر نوع افزایش قیمتی به تأیید سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و براساس آنالیز قیمتی صورت بگیرد. نوده‌فرآمانی در پایان تصریح کرد: تمامی واحدهای تولیدی باید به این مساله توجه کنند که بدون تأیید سازمان حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان نمی‌توانند قیمت‌ها را افزایش دهند.

بیکار شدن بیش از ۱۰۰ هزار صیاد بوشهری

■ عسگر جلالیان، نماینده دیرو کنگان از بیکار شدن بیش از ۱۰۰ هزار نفر از صیادان بوشهری به واسطه افزایش قیمت گازوئیل و بنزین و کمبود این سوخت‌ها در این منطقه خبر داد و گفت: متأسفانه کار در بوشهر به جایی رسیده که صیادهای بوشهری ماهی مورد نیاز خود را با ماهی‌های وارداتی از نیوزلند تأمین می‌کنند. به گزارش موج، نماینده دیو و کنگان در مجلس شورای اسلامی، همچنین افزود: بعد از افزایش قیمت بنزین و گازوئیل، در منطقه بوشهر بنزین باقیمتی بیش از ۲۰۰ تومان و گازوئیل هم باقیمت ۳۶۰ تومان به صیادها داده می‌شود که این موجب تعطیل شدن کار صیادی در این منطقه شده‌است. وی با بیان اینکه واردات بی‌رویه ماهی از نیوزلند موجب اشباع بازار بوشهر و منضر شدن اندک ماهیگیران باقیمانده شده‌است، افزود: تعداد کمی از صیادان که با وجود قیمت بالای سوخت با جان سختی به صیادی ادامه می‌دادند هم به واسطه اشباع بازار از ماهی‌های وارداتی نیوزلندی کاملاً ناامید شده‌اند و جایی برای آنها در بازار باقی نمانده‌است.

معوقات بانکی رو به افزایش است

■ بنابر گزارش رسمی کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، روند مطالبات معوق در بانک‌های دولتی یا بانک‌هایی که دولت در آنها سهام‌دار است رو به افزایش است. روند کل تسهیلات اعطایی از سوی بانک‌های دولتی و بانک‌هایی که دولت در آنهاسهام دارد روندی افزایشی بوده‌از یک میلیون ۵۲۰ هزار ۲۶۹ میلیارد ریال در اسفند ۱۳۸۸ و به ۱۹/۵ درصد رشد به یک میلیون و ۸۱۶ هزار و ۹۴۹ میلیارد ریال در اسفند ۱۳۸۸ و با حدود ۱۹ درصد رشد به دو میلیون و ۱۶۰ هزار و ۴۵۱ میلیارد ریال در آبان ۱۳۸۹ رسیده‌است. بنابراین می‌توان پیش‌بینی کرد که رشد کل اعتبارات و تسهیلات اعطایی در سال ۱۳۸۹ بیشتر از سال اسفند ۱۳۸۸ خواهد بود. روند کل مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول بانک‌های دولتی و بانک‌هایی که دولت در آنهاسهام دارند نیز به‌فراخواب افزایش تسهیلات اعطایی، روندی افزایشی داشته‌و از ۱۵۰ هزار و ۴۲۳ میلیارد ریال در اسفند ۱۳۸۶ با حدود ۵۴/۸ درصد به ۲۲۲ هزار و ۸۸۸ میلیارد ریال در اسفند ۱۳۸۸ و با حدود ۲۹/۸ درصد رشد به ۳۰۲ هزار و ۲۳۷ میلیارد ریال در اسفند ۱۳۸۸ و با حدود ۱۷/۱ درصد به ۳۳۵ هزار و ۶۶۵ میلیارد ریال در شهریور ۱۳۸۹ رسیده‌است. بنابراین گرچه نرخ رشد مطالبات در طول سال‌های اخیر کمتر شده ولی می‌توان اذعان داشت که رقم محط کل مطالبات بانکی افزایش یافته‌است. نسبت مطالبات به تسهیلات که یکی از شاخص‌های مهم در این زمینه است با شفاف‌سازی صورت‌های مالی و افزایش مطالبات معوق از ۱۱ درصد اسفند ۱۳۸۶ به ۱۵ درصد در اسفند ۱۳۸۷ و ۲۳ درصد در شهریور ۱۳۸۸ رسید که با توجه به برخی اقدامات انجام شده به ۱۷ درصد در اسفند ۱۳۸۸ و ۱۶ درصد در شهریور ۱۳۸۹ کاهش یافت. در پایان شهریور ۱۳۸۸ سهم مطالبات غیر جاری کمتر از ۱۰۰ میلیارد ریال و حدود ۷۷ درصد بوده که در پایان شهریور ۱۳۸۹، به ۸۳ درصد افزایش یافته‌است. این افزایش به معنای آن است که سهم مطالبات باقی‌مانده از ۱۰۰ میلیارد ریال حدود شش درصد کاهش یافته‌است.

گروه اقتصادی، راشل آرمیان: سال ۹۰ هم فرا

رسید و جهاد اقتصادی نام گرفت. نام‌گذاری این سال با عنوان رشد جهاد اقتصادی می‌تواند به منزله نقطه عطفی در تاریخ اقتصادی ایران تلقی شود. البته مدت‌هاست دولت از اعلام بسیاری از شاخص‌های کلان اقتصادی مانند رشد تولید ناخالص داخلی خودداری می‌کند. ارتنامی بانک مرکزی که به اعلام مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی معروف است در سال‌های اخیر پر از خالی است. این جاهای خالی که زمانی دست کم با تأخیرهای چندماهه پر می‌شد گویای وضعیت اقتصادی کشور است. در هر حال نام‌گذاری اخیر توسط مقام معظم رهبری می‌تواند شاخص‌های به افول رفته را دوباره به مسیر اصلی و رشد هدایت کند. برخی از کارشناسان معتقدند شاخص‌های اقتصادی در سال‌های اخیر چندان مطلوب نیستند و شاید به همین دلیل مقام معظم رهبری نیز سال جاری را سال جهاد اقتصادی نام‌گذاری کرده‌اند. پدرام سلطانی، عضو هیات نمایندگان اتاق تهران از جمله کارشناسانی است که همواره نقدهای جدی را متوجه سیاست‌های دولت به ویژه در سال‌های اخیر کرده‌است. او این بار نیز در گفت‌وگو با شرق از دغدغه‌های خود می‌گوید: دولت در چند سال گذشته سیاست‌های اقتصادی خود را بر پایه تأمین نظر توده و بنا و سعی کرد برنامه‌ریزی‌هایی را پیش گیرد تا سریع به نتایج مورد نظر توده دست یابد. به گفته سلطانی؛ به همین دلیل دولت سیاست‌هایی را اجرا کرد تا در کوتاه‌مدت به اهداف توده‌گرایانه خود دست یابد و همین امر منجر به دور شدن از سیاست‌های کلان و برنامه‌ریزهای بلندمدت اقتصادی در سال‌های اخیر شد؛ غافل از اینکه سرمایه و منابع کشور محدود است و دولت نمی‌تواند منابع محدود را برای اهداف غیر همسو به کار گیرد. در نتیجه دولت ناچار شد اهداف بلندمدت را کمتر مورد توجه قرار دهد. بنابراین هر تغییری جهت افزایش توجه به اهداف و برنامه‌ریزی‌های بلندمدت می‌تواند مثبت باشد. این کارشناس اقتصادی بر لزوم تغییر سیاست‌های کوتاه‌مدت دولت به چند دلیل، تأکید می‌کند: در سال جاری آثار اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها به تدریج و بیش از پیش نمایان می‌شود. طبعاً سیاست‌های افزایش حقوق و ترمیم شکاف هزینه و درآمد افراد در سال جاری وضع را برای اقشار کم‌درآمد وخیم‌تر از قبل می‌کند. چندین سال است که مقام معظم رهبری اقدام به نام‌گذاری سال‌های می‌کند، با این حال رفتار دولت براساس نام‌گذاری سال‌ها تغییری نکرد. سال ۸۸ که اصلاح الگوی مصرف نام گرفت موجب تغییر رفتار یا سیاست دولت نشد و همان سیاست‌هایی اجرا شد که مورد نظر دولت بود. گزارش تفریغ بودجه که در اوایل اسفندماه سال گذشته توسط دیوان محاسبات کشور ارائه شد، نشان از انحراف ۷۲ درصدی دولت از بودجه سال ۸۷ دارد. در سال ۸۹ نیز توسط مقام معظم رهبری سال همت مضاعف، کار مضاعف نام‌گذاری شد،

وعده‌های اقتصادی برای سال ۹۰ شتاب گرفت تعطیلات نوروزی و برنامه های رنگی

رضا غیبی: وعده‌های رنگارنگ دولتی‌ها در آغازین روزهای سال جدید نوید به حرکت در آمدن چرخ‌های زنگار بسته اقتصاد ایران و سالی پر بار را می‌دهد. ایجاد ۲/۵ میلیون شغل پایان توسعه پارس جنوبی در سال ۹۴ یاد را مد سالانه ۱۱۰ میلیارد دلار و ساخت ۲/۶ میلیون مسکن تنها گوشه‌ای از وعده دولتی‌ها در آغازین روزهای سال جدید است. رئیس‌جمهور در پیام نوروزی خود با بیان اینکه فعالیت‌های عمرانی در سال جاری دو برابر خواهد شد، خاطر نشان کرد: در بخش تولید، صنعت، کشاورزی، خدمات و سرمایه‌گذاری نیز دو تا سه سال مشکل بیکاری کشور را ریشه کن کرد. این اظهارات احمدی‌نژاد در حالی مطرح می‌شود که چگونگی و نحوه ایجاد یک میلیون و ۳۰۰ هزار شغل در سال ۸۹ که وعده داده شده بود، هنوز اعلام نشده و با توجه به کاهش نیافتن نرخ بیکاری و وضعیت رشد اقتصاد، ایجاد آمار اعلامی در سال ۸۹ و وعده داده شده برای سال جدید بسیار خوشبینانه و دور از ذهن به نظر می‌رسد. این اعداد و ارقام در حالی از سوی رئیس‌جمهور و وزارت کار مطرح می‌شود که به چگونگی ایجاد شغل، میزان سرمایه‌گذاری صورت گرفته و تأثیر آن در اقتصاد کشور هیچ اشاره‌ای نشده‌است. در این میان وزیر نفت نیز در سال جدید از پیش‌بینی پایان توسعه تمامی فازهای میدان گازی پارس جنوبی در سال ۹۴ یاد را مد سالانه بیش از ۱۱۰ میلیارد دلار خبر داده‌است. سید مسعود میر کاظمی با اشاره به مطالعات کارشناسانه برای کوتاه کردن مدت اجرای فازهای منطقه پارس جنوبی در آمد سالانه پارس جنوبی که رقم محوری تمامی فازهای تولید و توسعه راهی است. ۱۱۰ میلیارد دلار اعلام کرد. وعده توسعه ۳۵ ماهه پارس جنوبی و بهره‌برداری از تمامی فازها برای اولین بار از طرف میر کاظمی مطرح شد که واکنش‌هایی را در پی داشت. به باور کارشناسان تحقق وعده‌هایی از این دست بسیار دشوار بوده و است، چرا که باید روی هر سکو حلقه چاه حفاری شود. اگر درآمد از نفت نیاز برای حفار حلقه چاه را ۷۵ روز در نظر بگیریم ۹۰۰ روز برای شروع اقتصادی ایران و حل معضل مسکن می‌تواند هر تأثیر مثبت و سازنده‌ای در اقتصاد کشور داشته باشد اما با وجود مشکلاتی که بر سر راه هر یک از این وعده‌ها خود نمای می‌کنند، بعید به نظر می‌رسد برنامه‌ریزی خوب و خوش روزهای نخستین سال به آمار خوب در پایان این سال تبدیل شود.

اقتصاد

کارشناسان چگونگی اجرای جهاد اقتصادی را ارزیابی کردند

راهبردی برای تغییر شیوه‌ها

صورتی که این سند به نحو احسن اجرا شود، به زودی ایران می‌تواند به قدرت اول منطقه تبدیل شود. رسیدن به این هدف به میزان زیادی به تغییر رفتار دولت بازمی‌گردد زیرا با وجود تمام واگذاری‌های انجام شده، دولت هنوز هم سکن اداره اقتصاد کشور را به سهم ۸۰ درصدی در دست دارد. به همین دلیل نیز بسیاری از کارشناسان معتقدند؛ تا دولت رفتار اقتصادی خود را تغییر ندهد تلاش‌های بخش خصوصی نیز راه به جایی نخواهد برد. پدرام سلطانی به عنوان عضو اتاق ایران و یک فعال بخش خصوصی از نحوه رفتار این بخش در سال ۸۰ می‌گوید: بخش خصوصی با حداکثر توان خود حرکت کرده تمام انرژی خود را صرف خنثی کردن چالش‌های پیش آمده در اقتصاد ایران به ویژه در سال‌های اخیر می‌کند و بخشی از توان خود را برای حل معضلات بهداشتی کسب و کار خود به کار گرفته‌اند. بنابراین واحد خصوصی مجال چندانی برای افزایش انگ انگ حرکت خود در سال جاری ندارد. او گفته‌های خود را چنین ادامه می‌دهد: واضح است بیشترین تغییرات باید در رفتار و عملکرد دولت رخ دهد زیرا اندازه بخش خصوصی واقعی با وجود واگذاری‌های صورت گرفته براساس اصل ۴۴ نسبت به گذشته کوچک‌تر شده‌است. اغلب شرکت‌های دولتی به بخش خصوصی واقعی واگذار

اقتصاد

گذر

توضیحاتی درباره فعالیت اقتصادی سپاه

■ با توجه به توانمندی که سپاه در دوران دفاع مقدس داشت و با نظر مقام معظم رهبری بعد از جنگ قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء برای بازسازی و سازندگی داخل کشور راه اندازی شدو تلاش‌های بسیار بزرگ و مفیدی انجام داد. به دلیل نوع توانمندی و تخصص‌های مختلفی که این قرارگاه داشت و با توجه به عمق بخشی خارجی و برداستر از یک انقلاب اسلامی در سایر کشورها، دولت از قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء درخواست کرد در برخی کشورها اقدام به ارائه توانمندی‌های خود کند. سردار محمدرضا یزدی، معاون حقوقی و امور مجلس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در گفت‌وگو با خبرنگاران با بیان این مطلب گفت: اکثر قرار دادهایی که سپاه متعقد می‌کند با دولت است که بودجه آن در مجلس شورای اسلامی تصویب می‌شود. وی درباره تحقیق و تفحص فعالیت‌های اقتصادی سپاه تأکید دارد: تاکنون از سوی هیچ یک از نهادهای نظارتی و حتی مخالفان، درخواست تحقیق و تفحص از فعالیت‌های اقتصادی سپاه نشده‌است. معاون حقوقی و امور مجلس سپاه معتقد است: اگر کسی امروز بگوید فعالیت اقتصادی سپاه شفاف نیست یا مفرضانه حرف می‌زند یا بی‌اطلاع است، وی در خصوص واگذاری سهام شرکت مخابرات که اخیراً با حرف و حدیث‌های بسیار صورت گرفت و حتی مجلسی‌ها معتقدند این واگذاری صوری به شرکت‌های وابسته به سپاه پاسداران انجام شد؛ تأکید دارد که هیچ‌ای نمی‌تواند آن را

اعلام جزئیات تسهیلات بانکی

■ رئیس کل بانک مرکزی جزئیات بسته سیاستی– نظارتی بانک مرکزی در سال ۹۰ را تشریح کرد. محمود بهمنی، با اشاره به تصویب بسته سیاستی نظارتی سال ۹۰ بانک مرکزی در آخرین جلسه شورای پول و اعتبار در سال ۸۹، به ایسا گفت: نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌ها تا سه ماه معادل شش درصد، سه تا ۶ ماه روی هشت درصد، بالای ۶ ماه و کمتر از یک سال روی ۱۰ درصد تعیین شد. وی ادامه داد: سود علی‌الحساب سپرده‌های یکساله ۱۲/۵ درصد، دوسالاه ۱۳ درصد، سهساله ۱۳/۵ درصد، چهارساله ۱۴ درصد و پنج‌ساله به میزان ۱۵ درصد تصویب شد. به گفته وی؛ سود تسهیلات ساخت مسکن مهر یک درصد کاهش پیدا کرد و از ۱۲ درصد به ۱۱ درصد رسید و برای دوره احداث ۲۲ میلیون تومان تعیین شد. وی با اعلام افزایش مبلغ وام ازدواج گفت: براساس قولی که در مردادماه ۹۰، قرض الحسنه‌های ازدواج را مبلغ چهار میلیون تومان برای هر زوج به پنج میلیون تومان افزایش می‌یابد این امر به زودی ابلاغ خواهد شد.

ادامه سر مقاله

راهکارهای اجرایی جهاد اقتصادی

■ رشد اقتصادی پائینی است و میزان بیکاری نیز با صرف چندین میلیارد دلار برای طرح اشتغال‌زایی زودبازدها به ۱۵ درصد نزدیک شده‌است. وضع سایر حوزه‌های اقتصادی نیز مطلوب نیست. در این شرایط، وقتی که فرمان جهاد اقتصادی صادر می‌شود دولت با توجه به وزنی که در اقتصاد دارد باید مسوولیت‌های تازه‌ای را برای خود تعریف کند. استفاده از همه کارشناسان اقتصادی بدون توجه به گرایش‌های سیاسی در اولویت قرار دارد. باید توجه کرد که اقتصاد یک علم است و نمی‌شود آن را با تمایلات سیاسی و اکاوی کرد. حذف زمینه‌های علمی اقتصاد منجر به کاهش سرعت توسعه می‌شود. ج.حذف طرح‌ها و برنامه‌های غیر کارشناسی و همچنین ترمیم برنامه‌های اقتصادی باید از دیگر راهبردهای اجرایی جهاد اقتصادی باشد. گاهی دیده می‌شود که برخی مسؤولان دولتی به اقداماتی خود در برنامه‌های خود در مقابل انتقادهای کارشناسی نمایندگان مجلس و کارشناسان دفاع می‌کنند که انگار وحی است و نمی‌شود آن را تغییر داد یا رد کرد. به نظر می‌رسد در مورد بسیاری از برنامه‌ها نیز به اجماع کارشناسی داریم، به عبارتی وقتی جهاد اقتصادی سرلوحه عمل قرار می‌گیرد باید آگاهی قبل از تعصبات اجرایی در حوزه اقتصاد فراهم کرد. حتی لازم است اقداماتی که نمی‌توانند حضور قوی در برنامه‌ریزی و اجرای راهبردهای اقتصادی داشته باشند جای خود را به مدیران باگه‌باز و ضرب‌بالای آگاهی بدهند. د.تألیجی کار به نوعی دولت در تیرس تحلیل‌ها قرار داشت. بدون شک بخش خصوصی نیز در جریان جهاد اقتصادی باید کار کرد متفاوتی داشته باشد. به باور من در بخش خصوصی دوتیاز اساسی برای حضور در جریان جهاد اقتصادی قابل مشاهده است. نخست بخش بزرگی از فعالان بخش خصوصی باید نگاه دلالی و غایت‌طلبی خود را در گستر اقتصاد دولتی خط بزنند. در واقع خاصیت اقتصاد دولتی با ضرب بزرگ رانت این است که بخش خصوصی با دلالی و نو کیسگی را ترجیح می‌دهد و به طور طبیعی در جریان تولید ثروت ترجیح می‌دهد با راحتی بیشتری خزانه خود را بزرگ کند یا از سوی دیگر نتشتن در گوشه‌ای و درگیر نشدن در فعالیت‌های مولد اقتصادی را در صدر برنامه خود می‌نشاند. البته این اتفاق و این رویکرد معمول علی به نام دولتی است که همه اقتصاد را در آغوش گرفته‌است اما بخش خصوصی نیز باید برای کمک به جریان جهاد اقتصادی تلاش بیشتری کند. سهم خود را در برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های اقتصادی بالا ببرد. ه. فارغ از همه اینها باید توجه داشت که همراهی بخش‌های مختلف مردم، لازمه تغییر برنامه‌های اقتصادی بزرگ‌ترین نیاز بیشتر جهاد اقتصادی است. به عبارتی دولت باید در رویارویی با مردم نیز نحوه رفتار خود را تغییر دهد تا تغییر واقعی‌های اقتصادی را نه به صورت شعاری بلکه به صورت شفاف و شددایی را نمی‌شود بدون داشتن استراتژی مشخص، سهامداران در پی هر چه بیشتر کردن بازدهی خود باشند. قدیمی تره‌های بازار پیش از این در تمامی بازارهای دنیا شاهد این امر بوده‌اند که هر بالا رفتنی، تا بی‌تأثیر ادامه دار نخواهد بود. بنابراین همزمان با بررسی شرایط بازار احتمالاً خوب است. ۹۰. همواره باید گوشه چشمی نیز به تغییر شرایط احتمالی

■ استاد دانشگاه و تحلیلگر اقتصادی